

il-Liġi
Opportunitajiet Indaqs
Persuni b'Diżabilità
Rapport Annwali 2005/06

Kummissjoni Nazzjonali
Persuni b'Diżabilità

WERREJ

DAHLA	5
SOMMARJU EŻEKUTTIV	9
HARSA ĠENERALI	14
ILMENTI IMPORTANTI	28
LISTA TA' ILMENTI KOLLHA	49

Pubblikazzjoni:
Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabilità
Centru Fidma Soċjali, Istitut Vincenzo Bugeja, Santa Venera
Telefon: 2148 7789
Fax: 2148 4609
Textefon: 2144 6536
Emejl: helpdesk@knpd.org
www.knpd.org

© Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabilità - 2006

Editur: Fred Bezzina

INDAQS: TAJJEB GHALIJA - TAJJEB GHALIK

Sitt snin wara li l-Liġi Opportunitajiet Indaq (Persuni b'Dizabilità) għaddiet, b'mod unanimu mill-parlament Malti, dan ir-rapport ta' ħidma jagħti ritratt ċar ta' kif tħadmet il-Liġi Opportunitajiet Indaq matul is-sena 2005/06 u fl-istess ħin joħroġu x-xejriet dwar kif il-persuni b'dizabilità u l-familiarji tagħhom qed jużaw din l-għodda importanti biex huma dejjem ikunu jistgħu ttejbu l-kwalità ta' ħajja tagħhom.

Kif juri fid-dettal ir-rapport innifsu, in-numru ta' ilmenti godda jidher li zamm l-istess pass mas-sena ta' qabel, jiġifieri, 91 ilment fl-2004/05 u 92 ilment fl-2005/06. Ir-rapport juri wkoll li l-Kummissjoni issa ħadmet fuq 500 ilment. Dan juri ċar li l-Kummissjoni daħlet għar-responsabilità tagħha vis-a-vis l-Liġi Opportunitajiet Indaq b'enerġija u b'impenn.

Meta nitfgħu l-ħarsa tagħna fuq kemm qed jiġbdu attenzjoni s-sitt kolonni ewlenin li fuqhom hi msejsa l-Liġi, inisibu li:

- **l-Aċċessibilità**, jew in-nuqqas tagħha, baqgħet tiġbed l-akbar numru ta' lmenti;
- **l-Edukazzjoni u l-Għoti ta' Servizzi u Oġġetti** jingħataw importanza sostanzjali u kwazi indaq;

- il-qasam tax-**Xoghol** għadu jattira ftit numru ta' lmenti;
- bħas-snin l-oħra, l-oqsma tad-**Djar** u l-**Assigurazzjoni** żammew in-numru ckejken ta' lmenti.

Filwaqt li bħal kull liġi oħra, il-Liġi Opportunitajiet Indaqg għandha rwol tassattiv u anki punittiv, il-Kummissjoni dejjem ħarset lejn l-implimentazzjoni ta' din il-liġi essenzjalment bħala ħidma edukattiva - kemm fuq livell individwali, kif ukoll fuq livell ta' edukazzjoni soċjali. Għalina dejjem tibqa' aħjar it-triq ta' perswazzjoni u ftehim, milli t-triq ta' interventi legali, u każijiet fil-qorti.

Minħabba f'hekk il-Kummissjoni tiffoka ħafna mill-enerġiji limitati tagħha biex tagħti servizz ta' konsulenza dwar il-Liġi, prinċipalment lill-persuni b'diżabilità, il-familji u l-għaqdiet mhux

governattivi u professjonisti li jaħdmu fil-qasam. Però l-Kummissjoni għandha wkoll kuntatt dirett ma' kull min b'xi mod irid ikun konformi mal-proviżzjonijiet ta' din il-Liġi. Matul l-2005/06 din il-ħidma edukattiva ħadet ħafna mill-ħin u enerġija ta' l-ufficjali għolja tal-Kummissjoni.

B'assistenza finanzjarja mill-Unjoni Ewropea, il-Kummissjoni organizzat kampanja t'għarfien dwar il-Liġi bit-tema: 'INDAQs: Tajjeb Għalija, Tajjeb Għalik', kif ukoll konferenza round-table għall-għaqdiet mhux governattivi li jaħdmu fil-qasam.

Pass importanti f'din il-kampanja t'għarfien kien il-pubblikazzjoni ta' ktejjeb li barra milli jispjega l-aħjar mod kif persuna b'diżabilità tista' tħaddem il-Liġi, jingħataw ukoll mudelli ċari ta' kif wieħed jista' jagħmel ilment

kontra d-diskriminazzjoni. Dan il-ktejjeb inltlaqa' tajjeb ferm kemm mill-għaqdiet kif ukoll mill-individwi.

L-islogan ġie magħżul bir-reqqa biex iwassal messaġġ importanti. Dan il-messaġġ jemfasizza l-fatt li meta l-ambjent mibni, l-għoti tas-servizzi u oġġetti, l-edukazzjoni, is-suq ta' l-impjiegi u kull aspett ieħor tas-soċjetà jkun miftuħ u adattat għal bżonnijiet tal-persuni b'diżabilità, dan itejjeb il-kwalità ta' ħajja mhux biss tal-persuna b'diżabilità imma anki ta' min m'għandux diżabilità.

Binja li għandha mezzi alternattivi t'access bħal rampi u lifts, barra li tgħin lil min għandu nuqqas ta' mobilità, iżżid il-kumidità ta' min m'għandux din in-nuqqas. Mezzi alternattivi ta' komunikazzjoni, bħal sub-titles fuq it-television,

tipa kbira, informazzjoni fuq awdjo, eċċ, jgħinu lil min ma jismax jew ma jarax, imma huwa t'għajnuna wkoll għal min m'għandux dawn il-kundizzjonijiet (imma forsi ma kellux l-opportunita li jitgħallem jaqra). Informazzjoni mogħtija f'forma faċli biex tifhima, barra milli taqdi lil min għandu nuqqas intellettuali, hija forma popolari ħafna u mfittxija minn min m'għandux dan in-nuqqas.

Il-fatt li nkisru l-isterjotipi u l-pregudizzji billi persuni b'diżabilità jingħataw iċ-ċans li jilħqu l-potenzjal tagħhom fl-edukazzjoni, fix-xogħol u fl-oqsma l-oħra tal-ħajja u hekk isiru dejjem aktar indipendenti anke finanzjarjament, jgħin mhux biss lilna l-persuni b'diżabilità imma lilek ukoll bħala membru tas-soċjetà tagħna.

Għaldaqstant, konformità mal-Liġi Opportunitajiet Indaq m'għandiex titqies bħala sempliċi obbligu legali, imma għandha tingħaraf bħala sfida soċjali biex flimkien intejbu l-prodott nazzjonali tagħna fuq kull livell, minn skejjel, għal postijiet tax-xogħol, postijiet tad-divertiment u, ukoll, postijiet turistiċi.

Dawn l-aħħar sitt snin ta' ħidma kontinwa fl-implimentazzjoni tal-Liġi Opportunitajiet Indaq

ikkonvinċewna li din il-Liġi hija waħda mill-għodod ewlenin li, b'pass meqjus, qed iġib bidla profonda u pożittiva fis-soċjetà Maltija fejn aktar qed joħroġ ċar li dak li hu tajjeb għalija, bħala persuna b'diżabilità, huwa tajjeb għalik li m'għandekx diżabilità.

Joseph M. Camilleri
Chairperson KNPD

Marianne Debono
Maniġer Taqsimi Liġi Opportunitajiet Indaq

SOMMARJU EŻEKUTTIV

- Matul din is-sena, il-Kummissjoni kompliet taħdem fuq il-65 ilment li kienu għadhom pendenti mill-ħames snin ta' qabel u bdiet tinvestiga 92 ilment ġdid, 157 ilment b'kollox.
- In-numru ta' lmenti ġodda baqa' fl-istess livell tas-sena ta' qabel - 92 din is-sena u 91 is-sena ta' qabel filwaqt li n-numru totali ta' lmenti li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom din is-sena kien 14 aktar minn dak tas-sena l-oħra, zieda ta' 9%.
- F'sitt snin, il-Kummissjoni investigat 500 ilment, medja ta' 83 ilment fis-sena li tvarja bejn 71 u 95 ilment. Din is-sena l-ilmenti kienu 9 aktar mill-medja.
- Fil-qasam tax-xogħol, in-numru ta' lmenti ġodda għal din is-sena reġa' niżel b'każ wieħed waqt li l-percentwal hu 4 punti anqas minn dak totali.
- Fl-edukazzjoni, in-numru ta' lmenti ġodda naqas bi 2 ilmenti però l-percentwal hu 5 punti ogħla minn dak totali.
- Fil-qasam ta' l-aċċessibilità n-numru ta' lmenti reġa' żdied sostanzjalment bi 15-il ilment fuq dak tas-sena l-oħra. Però l-percentwal hu biss punt ogħla minn dak totali.
- Fil-qasam ta' l-għoti ta' servizzi u oġġetti, in-numru ta' lmenti naqas b'seba' lmenti u l-percentwal hu 2 punti anqas minn dak totali.
- Għal darb'oħra l-akbar numru ta' lmenti reġa'

kien dwar il-qasam ta' l-aċċessibilità li jammontaw għal ftit anqas minn nofs l-ilmenti kollha.

- Il-Kummissjoni kkonkludiet 83 ilment, 3 minnhom kienu quddiem il-Qorti, waqt li 74 ilment, 3 minnhom qegħdin quddiem il-Qorti, għadhom miftuħa.
- Il-persentaġġ ta' l-ilmenti li qegħdin quddiem il-Qorti baqa' wieħed baxx u niżel minn 3 fil-mija għal 2 fil-mija.
- In-numru ta' lmenti li għadhom miftuħa hu 10 aktar minn dak tas-sena ta' qabel, li jammonta għal żieda ta' kważi 16%.
- Il-maġġoranza ta' l-ilmenti (69%) li għadhom pendent huma dawk relatati ma' l-aċċessibilità fiżika għax il-Kummissjoni kkonkludiet biss ftit aktar minn terz tal-każijiet kollha relatati ma' l-aċċessibilità.

- Fit-taqsimha tal-għoti ta' oġġetti u servizzi għad fadal 13-il ilment li l-Kummissjoni qiegħda taħdem fuqhom. F'dan il-qasam il-perċentwal ta' l-ilmenti li l-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi hu kważi n-nofs tal-każijiet kollha.
- Fil-qasam ta' l-edukazzjoni, il-Kummissjoni għad fadlilha 7 każijiet pendent. Il-Kummissjoni rnexxielha tagħlaq 29 mis-36 ilment, 81% ta' l-ilmenti f'dan il-qasam.
- Fil-qasam tax-xogħol, il-Kummissjoni għadha qed taħdem fuq ilment wieħed.
- L-ilmenti huma bejn wieħed u ieħor maqsuma nofs b'nofs bejn entitajiet pubbliċi (il-gvern, entitajiet parastatali u l-kunsilli lokali) u s-settur mhux governattiv li jinkludi s-settur privat u l-Knisja.
- In-numru ta' lmenti fil-

konfront tal-gvern baqa' fl-istess livell tas-sena l-oħra u l-perċentwal ta' lmenti fil-konfront tal-gvern għal matul din is-sena hu 2 punti anqas minn dak tas-sena l-oħra u 9 punti anqas mill-perċentwali totali.

- In-numru ta' lmenti kontra l-entitajiet parastatali għal din is-sena baqa' fuq l-istess livell tas-sena ta' qabel, bil-perċentwal għal din is-sena ikun punt biss anqas minn dak tas-sena l-oħra u punt wieħed anqas minn dak totali.
- Fil-każ tal-kunsilli lokali, kien hemm tnaqqis sostanzjali fl-ilmenti, minn 11 għal 5. Il-perċentwali ta' l-ilmenti fil-konfront tal-kunsilli għal matul din is-sena hu 7 punti anqas minn dak tas-sena ta' qabel u 6 punti anqas minn dak totali.
- Fil-konfront tal-Knisja, il-Kummissjoni aċċellerat l-eżerċizzju biex tara li l-

knejjes parrokkjali jkollhom ta' l-anqas l-entratura prinċipali aċċessibbli għal kulhadd. Għalhekk in-numru ta' każijiet fil-konfront tal-Knisja żdied sostanzjalment minn 11 għal 25 ilment. Il-perċentwal ta' lmenti fil-konfront tal-Knisja għal din is-sena hu 14-il punt ogħla minn dak totali u 15-il punt ogħla minn dak tas-sena ta' qabel.

- L-ilmenti fil-konfront ta' entitajiet privati naqsu b'5 u l-perċentwali għal din is-sena hu kważi l-istess għal dak totali.
- Il-Kummissjoni rnexxielha tagħlaq il-maġġoranza (53 fil-mija) ta' l-ilmenti kollha li ħadmet fuqhom matul din is-sena. Dan hu 2 punti perċentwali anqas minn tas-sena ta' qabel.
- Fil-każ ta' lmenti kontra l-gvern, il-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi 71%

- ta' dawn l-ilmenti, zieda ta' 8% fuq is-sena ta' qabel.
- Fil-każ ta' lmenti kontra entitajiet parastatali, il-Kummissjoni għalqet 71 ilment, l-istess percentwal tas-sena ta' qabel.
  - Fil-każ ta' lmenti kontra l-kunsilli lokali, il-Kummissjoni għalqet 62%, 6 punti aktar minn tas-sena ta' qabel.
  - Il-percentwal l-aktar baxx ta' lmenti magħluqa hu dak li jirrigwarda l-Knisja, 26%, għalkemm dan juri titjib ta' 8 punti percentwali fuq is-sena ta' qabel.
  - Il-percentwali ta' lmenti magħluqa fir-rigward ta' l-entitajiet privati hu ta' 43% u juri tnaqqis ta' 13 il-punt percentwali fuq dak tas-sena ta' qabel.
  - Matul din is-sena, il-Kummissjoni ftiehem barra l-Qorti fil-kawża li kien hemm kontra l-SBT rigward kuntatt bl-SMS.
  - Il-Kummissjoni laħqet ftehim fil-kawża li kien hemm kontra l-Università ta' Malta rigward l-aċċessibilità għal Dar l-Istudent, billi gie installat lift.
  - Il-każ quddiem il-Qorti kontra l-Ministeru tas-Saħħa rigward l-aċċessibilità għall-facilitajiet sanitarji fl-Isptar San Luqa, ngħalaq billi sar ix-xogħol meħtieg.
  - Il-każ kontra l-Ministeru tas-Saħħa rigward l-aċċessibilità fiċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Gżira għadu għaddej quddiem il-Qorti.
  - Il-każ kontra Michele Peresso rigward l-aċċessibilità għall-Medical Centre għadu għaddej quddiem il-Qorti ta' l-Appell.
  - Matul din is-sena, il-Kummissjoni fetħet kawża quddiem il-Qorti ta' Għawdex rigward

- l-aċċessibilità fil-Lukanda Calypso, Marsalforn.
- Il-bord li jeżamina X'Inhu Raġonevoli skond il-Liġi Opportunitajiet Indaqqs ra 59 każ, 12-il każ anqas minn tas-sena l-oħra.
  - 75% tal-każijiet li ra l-bord ġew deciżi bħala li mhumiex raġonevoli, zieda ta' 13% fuq is-sena ta' qabel.
  - Matul din is-sena, il-Kummissjoni rrevediet u ppubblikat l-edizzjoni

- l-ġdida ta' "Access for All - Design Guidelines", linji gwida li fuqhom dan il-bord jimxi meta jiddiskuti t-talbiet li għandhom x'jaqsmu ma' l-aċċessibilità fiżika.
- Il-Kummissjoni pprezentat lill-Ministru tal-Familja u s-Solidarjetà Soċjali numru ta' emendi għal-Liġi Opportunitajiet Indaqqs.
  - Il-Kummissjoni għamlet kampanja ta' għarfien dwar din il-Liġi li kienet tinkludi l-pubblikazzjoni ta' ktejjeb.

HARSA ĠENERALI

Il-Liġi Opportunitajiet Indaq (Persuni b'Diżabilità) daħlet fis-seħħ f'Ottubru 2000. Il-Kummissjoni impenjat ruħha li kull sena tagħti rendikont tal-ħidma li tkun saret fit-tnax-il xahar ta' qabel. Dan ir-rapport hu s-sitt wieħed li l-Kummissjoni qed tagħmel u jkopri l-perjodu Ottubru 2005 sa Settembru 2006.

It-Taqsima Liġi Opportunitajiet Indaq fi ħdan il-Kummissjoni tircievi lmenti ta' diskriminazzjoni minn persuni b'diżabilità skond is-sitt oqsma ġenerali li jissemmew fil-Liġi li huma:

- L-Xogħol (Xgħl)
- L-Edukazzjoni (Eduk)
- L-Aċċessibilità (Aċċ)
- L-Għoti ta' Ogġetti u Servizzi (Serv)
- Id-Djar (Djar) u
- L-Assigurazzjoni (Ass).

Revizjoni ta' l-Ilmenti Kollha

Matul din is-sena, il-Kummissjoni għamlet eżercizzju fejn ġew eżaminati l-ilmenti kollha li saru matul dawn is-sitt snin u sar xi tibdil fejn tidhol il-klassifikazzjoni tagħhom. Uħud minnhom ingħaqdu waqt li lmenti oħra nfirdu biex ix-xogħol amministrattiv dwarhom ikun jista' jsir aħjar. Għalhekk iċ-ċifri tas-snin l-imgħoddija li

qed jidhru f'dan ir-rapport jistgħu jvarjaw bi ftit minn dawk ipprezentati fir-rapporti preċedenti. Madanakollu, il-perċentwali li dehru fir-rapport tas-snin l-imgħoddija ftit li xejn ġew effettwati minħabba li d-differenza f'dawn iċ-ċifri hi waħda minima.

Ilmenti

Matul din is-sitt sena ta' tħaddim ta' din il-Liġi, il-Kummissjoni kompliet taħdem fuq il-65 ilment li kienu għadhom pendenti mill-ħames snin ta' qabel u bdiet tinvestiga 92 ilment ġdid. Dan ifisser li matul dan il-perjodu l-Kummissjoni bdiet taħdem

jew kompliet taħdem fuq 157 ilment. Dawn iċ-ċifri mqabbla ma' dawk tas-sena ta' qabel juru li:

- a) in-numru ta' lmenti ġodda baqa' fl-istess livell tas-sena ta' qabel (92 din is-sena u 91 is-sena ta' qabel);
- b) in-numru ta' lmenti totali l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena kien madwar 9% aktar minn dak tas-sena ta' qabel. Is-sena l-oħra, il-Kummissjoni ħadmet fuq 143 ilment, żieda ta' 14-il ilment. Din hi żieda sostanzjali u tirrifletti pożittivament fuq il-ħidma tal-Kummissjoni.

Dawn il-157 ilment kienu mqassma hekk:

TABELLA 1: ILMENTI LI SAR XOGHOL FUQHOM FL-2005-2006													
	Xgħl		Eduk		Aċċ		Serv		Djar		Ass		Total
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Mis-Snin ta' qabel	0	0	12	18	42	65	10	15	0	0	1	2	65
Ġodda	6	7	24	26	42	45	18	20	1	1	1	1	92
Total	6	4	36	23	84	54	28	18	1	1	2	1	157

Meta wieħed iqabbel l-ilmenti l-ġodda ma' dawk li daħlu fis-snin ta' qabel wieħed isib dawn iċ-cifri:

TABELLA 2: ILMENTI MATUL IS-SNIN													
	Xgħl		Eduk		Aċċ		Serv		Djar		Ass		Total
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
00/01	13	14	10	11	50	53	19	20	1	1	2	2	95
01/02	10	13	8	11	42	55	14	18	2	3	-	-	76
02/03	11	15	23	31	18	24	16	21	5	7	2	3	75
03/04	9	13	16	23	25	35	16	23	2	3	3	4	71
04/05	7	8	26	29	27	30	25	27	4	4	2	2	91
05/06	6	7	24	26	42	46	18	20	1	1	1	1	92
Total 00/06	56	11	107	21	204	41	108	22	15	3	10	2	500

Tabella 2 turi li:

- F'sitt snin il-Kummissjoni investigat 500 ilment, medja ta' 83 ilment fis-sena, li tvarja bejn 71 u 95 ilment. Din is-sena l-ilmenti kienu 9 aktar mill-medja.
- Fil-qasam tax-xogħol, in-numru ta' lmenti ġodda reġa' nizzel b'każ wieħed bil-perċentwal għal din is-sena, u 4 punti anqas minn dak totali.
- Fl-edukazzjoni, in-numru ta' lmenti ġodda naqas b'2 ilmenti, però l-perċentwal hu 5 punti ogħla minn dak totali.
- Fil-qasam ta' l-aċċessibilità n-numru ta' lmenti reġa' żdied sostanzjament bi 15-il ilment. Biss il-perċentwal hu biss punt ogħla minn dak totali.
- Fil-qasam ta' l-għoti ta' servizzi u ogġetti, in-numru ta' lmenti naqas b'seba' lmenti biex il-perċentwal hu 2 punti anqas minn dak totali.

- Għal darb'oħra, l-akbar numru ta' lmenti reġa' kien dwar il-qasam ta' l-aċċessibilità li jammontaw għal ftit anqas minn nofs l-ilmenti kollha.

Minn dawn iċ-cifri jidher li l-persuni b'diżabilità jagħtu importanza kbira lill-qasam ta' l-aċċessibilità, x'aktarx minħabba li dan hu aspett konkret u faċli tikkwantifikah. Għalhekk hu aktar faċli li wieħed jagħmel ilment relatat ma' dan il-qasam. Il-qasam edukattiv u dak dwar l-għoti ta' servizzi u ogġetti jibqgħu oqsma importanti fil-ħajja tal-persuni b'diżabilità u allura l-Liġi qed tgħin f'dawn l-oqsma importanti. In-numru ta' lmenti f'dawn iż-żewġ oqsma tista' tgħid li jirrappreżenta n-nofs l-ieħor ta' l-ilmenti totali. In-numru ta' lmenti relatati mal-qasam tax-xogħol hu wieħed relattivament baxx u juri d-diffikultajiet pjuttost

kbar li wieħed jiffaċċja biex juża din il-Liġi f'dan il-qasam. L-oqsma l-oħra tad-djar u l-assigurazzjoni għal din is-sena baqgħu fl-istess livelli baxxi tas-snin ta' qabel.

Mill-157 ilment li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena, 83 ilment (3 minnhom kienu quddiem il-Qorti) ġew konkluzi filwaqt li 74 ilment (3 minnhom qegħdin quddiem il-Qorti) għadhom miftuħa u qed isir aktar xogħol fuqhom. Dan ifisser li l-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi 4 lmenti aktar minn tas-sena ta' qabel, għalkemm il-perċentwal niżel b'2 punti - minn 55% is-sena l-oħra għal 53% din is-sena.

Il-persentaġġ ta' l-ilmenti li qegħdin quddiem il-Qorti baqa' wieħed baxx u anke niżel minn 3 fil-mija għal 2 fil-mija. Dan ikompli jikkonferma l-filosofija tal-Kummissjoni li

hi tirrikorri għall-Qrati bħala l-aħħar miżura. Il-Kummissjoni temmen li din il-ħidma tinvolvi bidla fil-mentalità u l-attitudini li tista' ssejtni b'mod aktar effettiv permezz ta' negozjar u medjazzjoni, aktar milli bl-impożizzjoni tal-Qrati. Il-Qorti tintuża biss għal min assolutament ma jridx jisma'.

In-numru ta' lmenti li għadhom miftuħa u li jrid jitkompli x-xogħol fuqhom hu ta' 10 aktar minn dak tas-sena ta' qabel, li jammonta għal zieda ta' kważi 16%. Dan ifisser li l-ħidma tal-Kummissjoni f'dan il-qasam għas-sena li ġejja se jkollha tiżdied.

Analizi ta' l-ilmenti li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena, skond it-tip ta' lment, tagħtina dawn iċ-ċifri:

TABELLA 3: X'SAR MILL-ILMENTI 2005-2006

	Xgħl		Eduk		Aċċ		Serv		Djar		Ass		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Magħluqa	5	6	29	35	32	39	14	17	1	1	2	2	83	53
Diskussi	1	1	7	10	49	69	14	20	-	-	-	-	71	45
Qorti	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	2
Total	6	4	36	23	84	54	28	18	1	1	2	1	157	100

Il-maġġoranza ta' l-ilmenti, jiġifieri 69%, li għadhom pendenti u li għadhom għaddejnin diskussjonijiet dwarhom huma dawk relatati ma' l-aċċessibilità fiżika. Dan hu dovut għall-fatt li l-akbar numru ta' lmenti li jsiru hu relatat ma' dan il-qasam kif ukoll minhabba l-fatt li l-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi biss ftit akbar minn terz tal-każijiet kollha relatati ma' l-aċċessibilità. It-tieni l-akbar numru ta' lmenti li għadhom miftuħa hu dak relatat mal-għoti ta' oġġetti u servizzi fejn għad fadal 14-il ilment li l-Kummissjoni għadha taħdem fuqhom.

F'dan il-qasam il-perċentwal ta' l-ilmenti li l-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi hu ferm ogħla u hu n-nofs tal-każijiet kollha. Fil-qasam ta' l-edukazzjoni, il-Kummissjoni għad fadlilha 7 każijiet pendenti. Hawnekk, jidher li l-Kummissjoni, anke permezz tal-Liġi, qed tkun effettiva ħafna għax rnexxielha tagħlaq 29 mis-36 ilment li ħadmet fuqhom, li jammontaw għal 81%. Fil-qasam tax-xogħol, il-Kummissjoni għadha qed taħdem fuq ilment wieħed biss filwaqt li fl-oqsma l-oħra (djar u assicurazzjoni) il-Kummissjoni ma għandha l-ebda każ miftuħ.

Kontra Min Saru l-Ilmenti

Il-Kummissjoni tinvestiga lmenti li jsiru kontra diversi entitajiet f'pajjiżna, inkluż il-gvern (Gvn), l-entitajiet parastatali (Para), il-kunsilli lokali (KL), il-Knisja (Kns) u l-entitajiet privati (Priv). L-ilmenti li l-Kummissjoni rċeviet f'dawn s-sitt snin li ilha topera l-Liġi jinqasmu hekk, skond l-entitajiet differenti li kontribom ikun sar l-ilment:

TABELLA 4: KONTRA MIN SARU L-ILMENTI											
	Gvn		Para		KL		Kns		Priv		Total
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
00/01	38	40	23	24	6	6	9	9	19	20	95
01/02	23	30	13	17	16	21	14	18	10	13	76
02/03	34	45	11	15	9	12	2	3	19	25	75
03/04	43	61	6	8	8	11	4	6	10	14	71
04/05	29	32	15	16	11	12	11	12	25	27	91
05/06	28	30	14	15	5	5	25	27	20	22	92
Total 00/06	195	39	82	16	55	11	65	13	103	21	500

Matul din is-sena, l-ilmenti li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom huma bejn wieħed u ieħor maqsuma nofs b'nofs bejn l-entitajiet pubbliċi (il-

gvern, l-entitajiet parastatali u l-kunsilli lokali) u s-settur mhux governattiv (is-settur privat u l-Knisja). Dan hu ferm anqas mill-perċentwali tat-

total fejn il-perċentwal relatat ma' l-entitajiet pubbliċi hu ta' 66% imqabbel ma' 34% għas-settur mhux governattiv. Dan jimplika li hemm bidla notevoli u aktar ilmenti qed isiru fil-konfront ta' entitajiet li mhumiex pubbliċi.

L-ilmenti fil-konfront tal-gvern u l-entitajiet parastatali tista' tgħid li baqgħu fuq l-istess livell tas-sena ta' qabel għax kien hemm tnaqqis ta' lment wieħed minn dak tas-sena ta' qabel. Però, il-perċentwal ta' lmenti fil-konfront tal-gvern għal matul din is-sena hu 2 punti anqas minn dak tas-sena l-oħra u 9 punti anqas mill-perċentwali totali. Fil-każ ta' l-entitajiet parastatali, il-perċentwal għal din is-sena kien punt biss anqas minn dak tas-sena l-oħra u punt wieħed anqas minn dak totali. Fil-każ tal-kunsilli lokali, kien hemm tnaqqis sostanzjali fl-ilmenti,

minn 11 għal 5. Dan hu rifless fil-perċentwali ta' l-ilmenti fil-konfront tal-kunsilli b'dak ta' din is-sena jkun 7 punti perċentwali anqas minn dak tas-sena ta' qabel u 6 anqas minn dak totali.

Fil-konfront tal-Knisja, il-Kummissjoni aċċellerat l-eżerċizzju biex tara li l-knejjes parrokkjali jkollhom ta' l-anqas l-entrata prinċipali aċċessibbli għal kulħadd. Għalhekk in-numru ta' każijiet fil-konfront tal-Knisja żdied sostanzjalment minn 11 għal 25 ilment. Dan hu rifless ukoll fil-perċentwali. Il-perċentwal ta' lmenti fil-konfront tal-Knisja għal din is-sena hu 14-il punt ogħla minn dak totali u 15-il punt ogħla minn dak tas-sena ta' qabel. L-ilmenti fil-konfront ta' entitajiet privati naqsu b'5 punti u l-perċentwali għal din is-sena hu kważi simili għal dak totali.

Analizi aktar profonda tal-157 ilment li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena skond l-entitajiet li kontrihom saru l-ilment turi din is-sitwazzjoni:

TABELLA 5: X'SAR MILL-ILMENTI SKOND L-ENTITAJIET											
	Gvern		Para		KL		Kns		Priv		Total
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Magħluqa	34	41	15	18	8	10	10	12	16	19	83
Diskussi	13	18	6	8	5	7	28	39	19	27	71
Qorti	1	33	-	-	-	-	-	-	2	67	3
Total	48	31	21	13	13	8	38	24	37	24	157

Il-Kummissjoni rnexxielha tagħlaq il-maġġoranza (53 fil-mija) ta' l-ilmenti kollha li ħadmet fuqhom matul din is-sena. Dan hu fl-istess livell tas-sena ta' qabel, bi tnaqqis ta' 2 punti percentwali.

Fil-każ ta' l-ilmenti kontra l-gvern, il-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi 71% ta' dawn l-ilmenti, inkluż parti minn ilment li kellha l-Qorti kontra l-Ministeru tas-Saħħa.

Dan juri progress sostanzjali fuq is-sena l-oħra meta l-Kummissjoni, fil-konfront tal-gvern, rnexxielha tikkonkludi 63%, li juri titjib ta' 8%. Punt ieħor pożittiv fil-konfront tal-gvern hu li n-numru ta' l-menti li għadhom miftuħa hu wieħed baxx ħafna - 14-il ilment - li hu 19% biss ta' l-ilmenti kollha li l-Kummissjoni għad għandha miftuħa. Dan kollu jindika li għalkemm l-għadd ta' l-menti fil-konfront tal-gvern

huwa pjuttost konsistenti, is-soluzzjonijiet għal dawn l-ilmenti qed jinstabu fi żmien relattivament qasir.

Il-percentwali ta' l-menti li l-Kummissjoni rnexxielha tagħlaq matul din is-sena huwa għoli wkoll fil-konfront ta' l-entitajiet parastatali (71%) u ffit anqas fil-konfront tal-kunsilli lokali (62%). Il-percentwal relatat ma' l-entitajiet parastatali hu simili għal dak tas-sena l-oħra, waqt li għal dak li jirrigwarda l-kunsilli lokali, ġie registrat titjib ta' 6 punti percentwali.

Il-percentwali ta' l-menti magħluqa li jirrigwardaw il-Knisja hu l-aktar wieħed baxx u jammonta għal 26%, għalkemm dan juri titjib ta' 8 punti percentwali fuq is-sena ta' qabel. Il-percentwali ta' l-menti magħluqa fir-rigward ta' l-entitajiet privati mhux biss hu relattivament baxx

(43%) imma juri tnaqqis ta' 13-il punt percentwali fuq dak tas-sena ta' qabel.

Dawn iċ-ċifri donnhom jindikaw li s-soluzzjonijiet għal dawn l-ilmenti qed jinstabu aktar malajr fis-settur pubbliku milli f'dak mhux governattiv.

Il-Qorti

Matul din is-sena, il-Kummissjoni kompliet taħdem fuq dawn il-każijiet li kienu quddiem il-Qorti Maltin:

- il-każ kontra l-SBT rigward kuntatt bl-SMS ngħalaq bi ftehim barra l-Qorti;
- il-każ kontra l-Università ta' Malta rigward l-aċċessibilità għal Dar l-Student ngħalaq billi ġie installat lift;
- il-każ kontra l-Ministeru tas-Saħħa rigward l-aċċessibilità għall-facilitajiet sanitariji fl-Isptar San Luqa ngħalaq billi sar ix-xogħol meħtieġ;

- d) il-każ kontra l-Ministeru tas-Saħħa rigward l-aċċessibilità fiċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Gżira għadu għaddej quddiem il-Qorti;
- e) il-każ kontra Michele Peresso rigward l-aċċessibilità għall-Medical Centre għadu għaddej quddiem il-Qorti ta' l-Appell.

Matul din is-sena wkoll, il-Kummissjoni fetħet kawża quddiem il-Qorti ta' Għawdex rigward l-aċċessibilità fil-Lukanda Calypso, Marsalforn.

Bord dwar l-Eżami ta' X'inhu Raġonevoli

Skond il-Liġi Opportunitajiet Indaq, il-Kummissjoni għandha l-obbligu li tircievi lmenti ta' diskriminazzjoni, tinvestigahom, timmedja biex tinstab soluzzjoni u jekk tħoss il-ħtieġa tressaq il-każ tagħha għall-arbitraġġ jew il-Qorti. Il-Kummissjoni hi obbligata wkoll li tagħti pariri fuq il-Liġi

u l-infurzar tagħha kemm lill-persuni b'diżabilità u l-familji tagħhom kif ukoll lill-bqija tas-socjetà li għandha xi obbligi taħt din il-liġi.

Il-Kummissjoni trid twettaq din il-ħidma bil-limiti ta' dak li l-istess Liġi tiddefinixxi bħala "raġonevoli" (Kapitlu IV). Għal dan il-għan, il-Kummissjoni waqqfet bord biex jgħinha tiddeciedi x'għandu jiġi kkunsidrat bħala raġonevoli f'każijiet partikolari. Dan il-bord hu kompost mis-Sur Fred Bezzina, direttur eżekuttiv tal-Kummissjoni li jaġixxi bħala ċermen ta' dan il-bord, u s-Sinjuri Gordon Cardona (persuna b'diżabilità), John Peel (ġenitur ta' persuna b'diżabilità li ma tistax tirrappreżenta lilha nnifisha), il-Perit Robert Musumeci (rappreżentant tal-Building Industry Consultative Committee), Joseph Camilleri (mis-settur pubbliku) u Anne

McKenna li jaġixxu bħala membri. Is-Sinjura Marianne Debono, maniger tat-Taqsima Opportunitajiet Indaq fil-Kummissjoni, hi s-segretarja ta' dan il-bord.

Spiss id-deċiżjonijiet meħuda minn dan il-bord ikunu nnegozjati u għalhekk għadd ġmielu ta' dawn il-każijiet jiġu aċċettati bħala li huma raġonevoli imma b'ċerti kundizzjonijiet. Matul dan il-perjodu dan il-bord ħadem b'dan il-mod:

TABELLA 6: X'SAR MILL-ILMENTI SKOND L-ENTITAJIET						
	03/04		04/05		05/06	
	N	%	N	%	N	%
Każijiet diskussi	51		87		63	
Raġonevoli b'kundizzjonijiet	30	59	27	38	15	25
Mhux raġonvoli	21	41	44	62	44	75
Pendenti	0		16		4	

* *Il-persentaġġ inhadem fuq il-każijiet decizi biss.*

In-numru ta' każijiet li ra dan il-bord naqas bi 12, minn 71 għal 59, jew bi 17%. Min-naħa l-oħra, in-numru ta' każijiet pendenti naqas ħafna wkoll (12-il każ).

Sfortunatament, it-tendenza li l-maġġoranza assoluta tal-każijiet li ra l-bord ġew

decizi bħala li mhumiex raġonevoli anke jekk isiru ċerti kundizzjonijiet, mhux biss komplet imma żdiedet minn 62% għal 75%.

Matul din is-sena, il-Kummissjoni rvediet u ppubblikat l-edizzjoni l-ġdida ta' "Access for All - Design

Guidelines” li huma l-linji gwida li fuqhom dan il-bord jimxi meta jiddiskuti t-talbiet li għandhom x’jaqsmu ma’ l-aċċessibilità fiżika.

Konsultazzjoni

Il-Kummissjoni tagħti importanza qawwija lill-aspett edukattiv ta’ din il-Liġi u għaldaqstant matul din is-sena kompliet il-ħidma tagħha biex il-Kummissjoni toffri servizz ta’ konsulenza dwar din il-Liġi kemm lil dawk kollha li jaħdmu dirett f’dan is-settur, jiġifieri l-persuni b’diżabilità, il-familji u l-organizzazzjonijiet tagħhom u l-professjonisti, kif ukoll dawk il-persuni u l-entitajiet li għandhom xi obbligi b’din il-Liġi, b’hal ma huma dawk li jhaddmu n-nies, dawk li joffru servizz, entitajiet edukattivi u l-bqija. In-numru ta’ konsultazzjoniet kien wieħed qawwi ħafna u kien diffiċli ħafna li jinżamm rekord tiegħu.

Revizjoni tal-Liġi Opportunitajiet Indaq

Matul din is-sena, il-Kummissjoni temmet l-eżerċizzju biex ikun hemm revizjoni komprensiva tal-Liġi Opportunitajiet Indaq. Dan sar fid-dawl tad-Direttiva tal-Kunsill ta’ l-Unjoni Ewropea li tistabbilixxi Qafas Ġenerali għal Trattament Ugwali fl-Impjieg (2000/78/EC) u l-fatt li l-Kummissjoni kienet ilha ħames snin tħaddem din il-Liġi.

Il-Kummissjoni pprezentat numru ta’ emendi għal din il-Liġi lill-Onor Dolores Cristina, Ministru tal-Familja u s-Solidarjetà Soċjali. Kopja ta’ dawn l-emendi qiegħda fuq il-websajt tal-Kummissjoni: www.knpd.org. Hu ttamat li s-sena d-dieħla, li taħbat l-20 anniversarju tal-Kummissjoni u hi wkoll is-Sena Ewropea għall-Opportunitajiet Indaq, il-Parlament Malti jerġa’

jiddiskuti din il-Liġi u b’mod unanimu jemendaha ħalli tkun aktar effettiva u tilhaq aħjar l-għanijiet li għaliha saret.

Kampanja ta’ Għarfien

Il-Kummissjoni temmen li din il-Liġi tista’ tkun aktar effettiva u li l-persuni b’diżabilità jistgħu jagħmlu użu aħjar minnha biex titwaqqaf id-diskriminazzjoni kontribom. Għal dan il-għan il-Kummissjoni għamlet kampanja ta’ għarfien biex il-pubbliku, b’mod speċjali l-persuni b’diżabilità, isiru jafu aktar dwarha. Din il-kampanja kienet tinkludi:

- riklami fil-gazzetti kollha ta’ kuljum;
- riklami fuq l-istazzjonijiet tar-radju u t-televisin;
- pubblikazzjoni ta’ ktejjeb ta’ tagħrif dwar din il-Liġi li jinkludi abbozz ta’ ittra ta’ lment;
- seminar għall-għaqdiet li jaħdmu f’dan il-qasam.

Konkluzjoni

Il-Kummissjoni, permezz tat-Taqsima Opportunitajiet Indaq, wettqet din il-ħidma skond kif titlob l-istess liġi. Din it-Taqsima hi waħda żgħira ħafna u, barra mill-manijer, jaħdmu direttament fiha hemm ukoll is-sur Elvin Sciberras u, fuq bażi part-time, Dr Doreen Clarke LL.D, il-konsulent legali tal-Kummissjoni.

Fred Bezzina

*Direttur Eżekuttiv
Kummissjoni Nazzjonali Persuni
b’Diżabilità*

Marianne Debono

*Manijer Taqsima Liġi
Opportunitajiet Indaq*

ILMENTI IMPORTANTI

F'din it-taqsimu, il-Kummissjoni se tagħti rendikont fil-qosor ta' l-ilmenti prinċipali li ħadmet fuqhom matul din is-sena. Dawn se jinqas fi tliet taqsimiet:

- a) ilmenti magħluqa għax tkun instabet soluzzjoni;
- b) ilmenti li dwarhom għadhom għaddejnin id-diskussjonijiet;
- c) ilmenti li spiċċaw quddiem il-Qorti.

L-ordni kif inhuma mniżżla l-ilmenti hu mqassam b'tali mod li l-ewwel jidhru l-ilmenti relatati max-xogħol, imbagħad l-edukazzjoni, l-aċċessibilità, l-għoti ta' servizzi u oġġetti, id-djar u l-assigurazzjoni.

ILMENTI MAGħLUQA

Xogħol

1. Impjegata mad-Divizjoni tas-Saħħa

Il-Kummissjoni rċeviet ilment mingħand impjegata mad-Divizjoni tas-Saħħa li talbet li, minħabba d-dizabilità tagħha, tingħata transfer għal post fejn ikun hemm anqas storbju. Wara diskussjoni mal-Kummissjoni, dan l-ilment ġie solvut u dan it-transfer ingħata.

2. Impjegat mad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali

Impjegat ma' dan id-Dipartiment ilmenta li hu kellu bżonn ta' telefon hands free minħabba d-dizabilità tiegħu. Wara diskussjoni mal-

Kummissjoni, dan l-ilment ġie solvut u dan l-apparat ġie pprovdut.

Edukazzjoni

1. Interpreti tal-Lingwa tas-Sinjali fl-iMCAST

Kif ġie rrapportat is-sena l-oħra, il-Kummissjoni rċeviet ilment li 5 studenti neqsin mis-smiġh li kellhom bżonn interpretazzjoni tal-Lingwa tas-Sinjali Maltija biex ikunu jistgħu isewgu korsijiet fl-iMCAST. Wara diskussjonijiet intensivi bejn il-Kummissjoni, l-Għaqda Persuni Neqsin mis-Smiġh (Malta) u l-Ministeru ta' l-Edukazzjoni ntlahaq ftehim li bih il-Ministeru beda jixtri dan is-servizz mingħand l-Għaqda. B'hekk dawn l-istudenti setgħu jkomplu l-istudji tagħhom fl-iMCAST.

2. L-Eżami ta' l-ECDL

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li l-Malta Computer Society li torganizza l-eżamijiet ta'

l-ECDL, minkejja li kien hemm qbil, ma għamlitx arranġamenti differenti għal dawn l-eżamijiet biex takkomoda persuni b'nuqqas intellettuali. Wara diskussjonijiet bejn il-Kummissjoni, il-Fondazzjoni għall-Aċċessibilità fl-Informatika (FITA) u din is-Socjetà, dawn l-arranġamenti saru u għadd ta' persuni b'dizabilità intellettuali għamlu dawn l-eżamijiet b'suċċess.

3. L-Aċċessibilità fl-Iskejjel

Il-Kummissjoni tircievi diversi lmenti minħabba nuqqas ta' aċċessibilità fiżika fl-iskejjel, l-aktar f'dawk statali. Il-Kummissjoni zammet kuntatt kontinwu mal-Fondazzjoni għall-Iskejjel t'Għada u l-Ministeru ta' Għawdex, skond il-każ. Għalkemm il-progress seta' kien wieħed aktar mgħaġġel, il-Kummissjoni

tirreġistra li matul din is-sena hi rnexxielha tagħlaq dawn l-ilmenti:

- L-iskola primarja tar-Rabat
- L-iskola primarja ta' l-Imqabba
- L-iskola primarja ta' F'Attard
- L-iskola primarja tal-Ħamrun
- L-iskola M.A. Refalo, f'Victoria, Għawdex,
- Il-Kulleġġ ta' l-Arti, parti mill-iMCAST, f'Tarġa Gap.

L-Aċċessibilità

1. L-Aċċess għall-Karozzi u l-Parkeġġ Riservat fl-Imdina

Il-Kummissjoni bdiet diskussjonijiet ma' l-awtoritajiet konċernati li kienu jinkludu l-Awtorità dwar it-Trasport, il-Ministeru ta' l-Intern u l-kunsill lokali, biex persuni b'diżabilità li għandhom il-Blue Sticker ikunu jistgħu jidhlu l-Imdina u biex ikun hemm għadd raġonevoli ta' parkeġġi riservati għalihom fl-Imdina.

Din il-proposta ġiet aċċettata mill-partijiet kollha. Il-Ministeru ta' l-Intern bidel ir-regolament tat-traffiku, l-Awtorità dwar it-Trasport awtorizzat li jkun hemm żewġ parkeġġi riservati għall-persuni b'diżabilità u l-Kunsill Lokali ta' l-Imdina għamel is-sinjali tat-traffiku rilevanti, li jinkludu sinjali fid-daġla ta' l-Imdina.

Il-Kummissjoni tħoss li dan hu żvilupp importanti ħafna għax jista' jservi ta' mudell kif għandna naħdmu meta partijiet mill-ibliet tagħna jingħalqu għat-traffiku, kif inhi l-Imdina.

2. Il-Palazz, il-Belt Valletta

Il-Kummissjoni ħadmet ħafna biex il-Palazz Presidenzjali fil-Belt Valletta jkollu lift li jirrendi partijiet sostanzjali minnu aċċessibbli għal kulhadd.

Dan il-lift sar, iżda biex dan il-lift ikun jista' jintuża kien għad hemm tarġa li kellha rampa temporanja li ma kintx tajba. Il-Kummissjoni ħadmet ħafna biex issir rampa tajba li tkun dejjem fuq il-post. Wara diskussjoni ma' l-E.T. Dr E. Fenech Adami, President ta' Malta, din ir-rampa saret u ġiet inawgurata waqt il-Ġimgħa tal-Persuni b'Diżabilità tas-sena 2005. Din ir-rampa saret tal-ħġieġ biex il-paviment sabiħ ta' l-art jibqa' jidher u jkun jista' jittgawda minn kulhadd.

3. Il-Knejjes Parokkjali

Wara diversi lmenti li l-knejjes ma humiex aċċessibbli għal kulhadd, il-Kummissjoni bdiet eżerċizzju biex tara li l-knejjes parokkjali ta' l-anqas ikollhom l-entratura prinċipali aċċessibbli għal kulhadd.

Matul din is-sena, il-Kummissjoni kkonkludiet dan l-eżerċizzju ma' numru żgħir ta' knejjes parokkjali biex issa dawn għandhom l-entratura prinċipali raġonevolment aċċessibbli għal kulhadd. Dawn huma:

- il-kattidral ta' l-Imdina,
- il-knisja parokkjali tal-Mosta,
- il-knisja parokkjali tal-Għargħur,
- il-knisja parokkjali tal-Għasri,
- il-knisja parokkjali tan-Nadur.

4. Dar il-Mediterran għall-Konferenzi

Il-Kummissjoni kellha diskussjonijiet mal-management ta' Dar il-Mediterran għall-Konferenzi biex din issir aċċessibbli għal kulhadd. Saret rampa għall-bankina u għall-entratura prinċipali u ntlahaq ftehim għat-

toilets. Sfortunatament meta saru t-toilets, il-bieb sar dejjaq u l-Kummissjoni insistiet li dan jitwessa'. Wara diskussjonijiet, il-management wessa' dan il-bieb biex issa dan ic-Centru hu ragonevolment accessibbli ghal kulhadd.

5. Il-Bajja ta' San Ġorġ

Fl-2003, li kienet is-sena Ewropea tal-Persuni b'Dizabilita', l-Awtorita' Maltija tat-Turizmu impenjat ruħha li tagħmel tliet bajjiet accessibbli ghal kulhadd. Waħda minn dawn il-bajjiet kellha tkun il-Bajja ta' San Ġorġ f'Paceville. Il-pjanti ġew ivvettjati mill-Kummissjoni, imma meta tlesta x-xogħol, kien hemm diversi punti li ma kinux skond il-linji gwida tal-Kummissjoni. Wara diskussjonijiet bejn l-Awtorita' u l-Kummissjoni, l-Awtorita' għamlet ċerti

modifiki biex issa din il-bajja hi ragonevolment accessibbli ghal kulhadd.

6. Ir-Restaurant Latini, Marsalforn

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li dan ir-restaurant, minkejja li l-pjanti tiegħu ġew ivvettjati mill-Kummissjoni u approvati, ma kienx accessibbli ghal kulhadd. Wara diskussjonijiet pjuttost twal, li kienu jinkludu l-prezentazzjoni ta' protest ġudizzjarju, il-management ta' dan ir-restaurant għamel rampi ragonevoli biex hekk issa dan ir-restaurant għandu entratura accessibbli ghal kulhadd.

L-Għoti ta' Ogġetti u Servizzi

1. Trasport Accessibbli għall-Iskejjel tal-Knisja u għal dawk Indipendenti

Kif diġà ħabbarna fir-

rapport tas-sena l-oħra, il-Kummissjoni rċeviet ilment mingħand il-ġenituri ta' student li jattendi skola tal-Knisja, fejn il-kumpanija Paramount, li tipprovdi trasport għall-istudenti ta' dan il-kulleġġ, ma kinitx qed tipprovdi dan is-servizz lil dan l-istudent b'dizabilita'. Wara diskussjonijiet bejn din il-kumpanija, il-ġenituri ta' dan l-istudent u l-Kummissjoni, dan is-servizz beda jingħata.

Il-Kummissjoni rċeviet ilmenti oħra ta' dan it-tip u għalhekk kitbet lill-iskejjel kollha tal-Knisja u dawk indipendenti biex tinfirmahom li studenti b'dizabilita' għandhom dritt għal trasport accessibbli u li huma obbligati li jgħaddu din l-informazzjoni lill-istudenti konċernati.

2. Il-Magażin Flimkien

Il-Kummissjoni kellha lment li l-magażin Flimkien, maħruġ

mill-Kulleġġ tal-Kappillani u li jitqassam f'numru kbir ta' parroċċi, ma kienx accessibbli ghal persuni neqsin mid-dawl. Il-Kummissjoni ressqet dan l-ilment u wara diskussjonijiet, dan il-magażin issa jista' jinkiseb mingħand il-kappillani fuq awdjo.

3. Websajt Accessibbli

Wara diversi lmenti, il-Kummissjoni, flimkien mal-Fondazzjoni għall-Accessibilita' fl-Informatika (FITA), bdiet eżercizzju biex il-websajts ta' entitajiet kbar ikunu accessibbli ghal kulhadd billi jigu segwiti standards internazzjonali. Matul din is-sena, ġew ikkonfermati li l-websajts ta' dawn l-entitajiet huma accessibbli ghal kulhadd:

- diversi dipartimenti governattivi
- il-Korporazzjoni Enemalta
- l-HSBC
- il-Maltacom.

4. Statements u Kontijiet Aċċessibbli
Il-Kummissjoni rċeviet diversi lmenti li diversi entitajiet kbar ma jipprovdux servizz biex statements tagħhom ikunu aċċessibbli għal persuni li għandhom nuqqas ta' vista. Dan jista' jsir billi dawn il-persuni jingħataw l-istess dokument b'tipa kbira meta jagħmlu talba għalih. Hfna minn dawn l-entitajiet qablu li jagħmlu dan imma kien hemm diffikultà biex jagħtu

pubblicità xierqa lil dan is-servizz gdid. S'issa ntlahaq ftehim mal-Melita Cable biex dawn joħorġu fuljett f'dan is-sens u jintbagħat lill-persuni kollha reġistrati mal-Kummissjoni.

Il-gvern ukoll, permezz ta' l-Uffiċċju tal-Prim Ministru, hareġ ċirkulari lid-diretturi kollha tiegħu (anke daww parastatali) biex jassigura li l-informazzjoni li toħroġ minn kull entità tiegħu tkun aċċessibbli, b'mod raġonevoli, għal kulhadd.

ILMENTI LI GHADHOM QED JIGU DISKUSSI

Ix-Xogħol

Impjegat mal-MIA

Il-Kummissjoni rċeviet ilment mingħand impjegat b'nuqqas ta' smiġħ mal-MIA minħabba li hu ma kienx qed jingħata interpretazzjoni tal-lingwa tas-sinjali waqt l-istaff meetings u dwar l-għoti ta' l-overtime. Filwaqt li l-kumpanija verbalment aċċettat li tibda ttiprovdi l-interpretazzjoni waqt l-istaff meetings, hi għadha ma kkonfermatx dan bil-miktub. Rigward it-tieni lment, il-Kummissjoni għadha qed tinvestiga.

L-Edukazzjoni

1. Meta l-Facilitator Tkun Assenti fl-Iskejjel tal-Knisja

Il-Kummissjoni rċeviet diversi lmenti li xi studenti b'dizabilità fl-iskejjel tal-

Knisja kienu qed jintbagħtu d-dar meta l-facilitator tkun assenti. Il-Kummissjoni bdiet diskussjonijiet mas-Segretarjat għall-Edukazzjoni tal-Knisja Maltija biex huma jipprovdu pool zġħir ta' facilitators biex dawn jissostitwixxu skond il-bżonn il-facilitators li jkunu assenti u meta l-istudent ma jkunx jista' jibqa' waħdu fil-klassi. Minkejja diversi tentattivi, dan il-ftehim ma ntlahaqx u s-Segretarjat fl-aħħar argumenta li din hi responsabilità ta' l-iskejjel individwali.

Il-Kummissjoni temmen li l-iskejjel għandhom responsabilità bil-Liġi li jipprovdu s-sapport raġonevoli biex studenti b'dizabilità jieħdu l-edukazzjoni tagħhom u li dawn l-iskejjel qed jiddiskriminaw meta jibagħtu dawn l-istudenti d-dar mingħajr ma joffru alternattiva raġonevoli. Għalhekk, il-

Kummissjoni se tkompli taħdem biex tinstab soluzzjoni ġusta għal din il-problema.

2. L-Aċċessibilità fl-Iskejjel tal-Gvern

Il-Kummissjoni kellha diversi lmenti li skejjel ta' l-istat mhumiex aċċessibbli għal kulhadd minkejja li hemm studenti b' dizabilità fiżika jattendu fihom. Għalkemm kien hemm xi skejjel fejn din il-problema ġiet solvuta, il-Kummissjoni għadha qed tiddiskuti mal-Fondazzjoni għall-Iskejjel ta' Għada u/jew il-Ministeru ta' Għawdex, skond il-każ, l-aċċessibilità f' dawn:

- L-iskola primarja, Victoria Għawdex
- L-iskola sekondarja Ninu Cremona, Victoria, Għawdex
- L-iskola primarja ta' San Pawl il-Baħar
- L-iskola primarja ta' San Ġiljan.

3. L-Għoti tal-Mediċina fl-Iskejjel Regolari

Il-Kummissjoni kellha diversi lmenti li studenti b' dizabilità ma kinux qed jingħataw il-mediċina li għandhom bżonn meta jkunu l-iskola bil-konsegwenza li jew il-ġenituri jkollhom imorru huma biex jagħtu din il-mediċina jew inkella dawn l-istudenti jibqgħu għal ċertu ħin mingħajr il-mediċina li għandhom bżonn.

Il-Kummissjoni għarfet li din hi issue delikata u kompleksa ħafna u għalhekk qablet li titwaqqaf task force biex tistudja din l-issue u tagħmel ir-rakkomandazzjonijiet tagħha. Din it-task force twaqqfet u kienet komposta minn rappreżentanti tal-Ministeru ta' l-Edukazzjoni, il-Ministeru tas-Saħħa u l-Kummissjoni stess. Din it-task force lestiet dan ir-

rapport li ġie pprezentat lill-Ministeru ta' l-Edukazzjoni. Min-naħa tiegħu dan talab ċerti pariri mill-Avukat Ġenerali tar-Repubblika.

Sfortunatament, il-Kummissjoni għad ma għandha l-ebda reazzjoni uffiċjali dwar dan ir-rapport mill-Ministeru ta' l-Edukazzjoni, minkejja li l-Kummissjoni kitbet diversi drabi, anki permezz tal-konsulent legali tagħha.

Il-Kummissjoni se tkompli taħdem bil-modi kollha li tippermettilha l-Liġi biex din il-problema pjuttost kbira għal ċerti persuni b' dizabilità u l-familja tagħhom tiġi solvuta.

4. L-Arranġamenti Speċjali għall-Eżamijiet

Il-Kummissjoni kompliet bil-ħidma tagħha biex studenti b' dizabilità jkollhom

opportunitajiet indaqs waqt l-eżamijiet permezz ta' arranġamenti speċjali kemm għall-eżamijiet ta' l-Università, kemm dawk pubbliċi kif ukoll dawk li jsiru fl-iskejjel. Minkejja li sar ħafna progress, il-Kummissjoni kompliet tircievi lmenti individwali dwar dan.

Il-Kummissjoni kompliet tirrakkomanda li għandu jkun hemm kriterji ċari magħrufa minn dawk kollha kkonċernati dwar dawn l-arranġamenti u li dawn l-arranġamenti jkunu l-istess kemm għad-Divizjoni ta' l-Edukazzjoni kif ukoll għall-Università ta' Malta.

L-Università ta' Malta fil-prezent għaddejja minn riorganizzazzjoni tal-Kumitat intern tagħha dwar l-istudenti b' dizabilità li, fost affarijiet oħra, jieħu ħsieb dawn l-

arrangamenti. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem ma' dan il-Kumitat u mad-Divizjoni ta' l-Edukazzjoni biex kemm jista' jkun dawn il-problemi jiġu solvuti fl-iqsar żmien possibbli.

L-Aċċessibilità

1. Proġetti Kbar tal-Gvern

Il-Kummissjoni rċeviet numru sostanzjali ta' lmenti li proġetti kbar tal-gvern ma kinux qed isiru aċċessibbli għal kulhadd. Dawn kienu jinkludu t-toroq li saru mill-protokol Taljan u bajjiet li kienu qed jigu riabilitati mill-Awtorità Maltija tat-Turiżmu. Din il-problema ġiet anki rikonoxxuta mill-gvern tant li fid-diskors tal-baġit għas-sena 2005, il-Prim Ministru kien qal bla tlaqliq li ma kienx sodisfatt b'dak li kien qed jiġri tant li ppropona proċedura biex fejn "il-livelli ta' aċċessibilità fi proġetti godda (tal-gvern)

ma jilhqux il-livell stipulat fil-linji gwida 'Access for All' (tal-Kummissjoni) dawn l-entitajiet jtilfu parti mill-finanzjament tagħhom."

Il-Kummissjoni kellha laqgħa mal-Prim Ministru u fost affarijiet oħra ġiet diskussa din il-proposta u kif tista' tiġi implimentata. Id-diskussjonijiet għadhom għaddejnin u l-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dawn il-proġetti jkunu verament aċċessibbli għal kulhadd.

2. L-Aċċessibilità fit-Toroq

Il-Kummissjoni kompliet tircievi numru sostanzjali ta' lmenti dwar nuqqas ta' aċċessibilità fit-toroq, l-aktar dawk li jkunu qed isiru mill-ġdid. Dawn il-menti jkunu indirizzati primarjament kontra l-Awtorità dwar it-Trasport fil-każ tat-toroq arterjali u kontra l-kunsilli lokali

fil-każ ta' toroq residenzjali. Ilment partikulari kien jirrigwarda t-toroq il-godda li saru permezz tal-Protokol Taljan u li filhom il-livell ta' aċċessibilità kien relattivament baxx, għalkemm wara interventi mill-Kummissjoni dan tjejb xi ftit.

Il-Kummissjoni kellha diversi laqgħat anki maċ-Chief Executive ta' l-Awtorità dwar it-Trasport fuq din il-problema imma l-Kummissjoni tħoss li l-problema għadha ma ġietx indirizzata b'mod sistematiku u effettiv. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex din il-problema titjeb sal-massimu possibbli.

3. Ir-Registru Pubbliku

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li r-Registru Pubbliku fil-Belt Valletta dan l-aħħar bidel l-entrata prinċipali

tiegħu u din baqgħet mhux aċċessibbli għal kulhadd. Il-Kummissjoni qed tinsisti li kellu jsir sforz raġonevoli biex la nbidlet l-entrata, din issir aċċessibbli għal kulhadd. Id-diskussjonijiet għadhom għaddejnin.

4. L-Uffiċċji Distrettwali tad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali

Il-Kummissjoni kellha lmenti li numru ta' uffiċċji distrettwali tad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali ma kinux aċċessibbli għal kulhadd. Intlaħaq qbil bejn il-Kummissjoni u d-Dipartiment konċernat biex dan ta' l-aħħar jagħmel eżerċizzju biex jara x'hemm bżonn isir b'mod raġonevoli biex titjeb l-aċċessibilità f'dawn l-uffiċċji.

5. Il-Kantin tar-Residenza San Vinċenz de Paule

Il-Kummissjoni rċeviet ilment

li dan il-kantin m'għandux entratura aċċessibbli għal kulhadd. Dan il-kantin jitmexxa mill-privat f'isem id-Dipartiment ta' l-Anzjani waqt li s-sid ta' l-art hu d-Dipartiment ta' l-Artijiet. Il-Kummissjoni qed tinsisti li hi responsabilità tad-Dipartiment ta' l-Anzjani li jara li dan il-kantin ikun aċċessibbli għall-klijenti tiegħu. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dan iseħħ fl-iqsar żmien possibbli.

6. Il-Bini Evans

Il-Kummissjoni ilha tinsisti li dan il-bini jsir aċċessibbli għal kulhadd l-aktar minhabba l-fatt li fih, fost entitajiet oħra, hemm l-Occupational Health Unit tad-Divizjoni tas-Saħħa li topera minnu. Il-Kummissjoni temmen bis-sħiħ li, bħala prijorità, is-servizzi tas-saħħa

għandhom jiġu pprovduti minn bini aċċessibbli għal kulhadd. Matul din is-sena bdiet tiġi esplorata l-possibilità li l-entratura prinċipali għal din il-bini tkun minn wara, fejn hemm l-Uffiċċju Elettorali. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dan il-bini jsir aċċessibbli għal kulhadd.

7. Il-Bini tal-PBS

Il-Kummissjoni ilha taħdem biex dan il-bini jsir aċċessibbli għal kulhadd. Il-management issa spjega li huma għandhom pjanijiet biex jitwaqqa' l-bini eżistenti u jitla' bini ġdid li jkun aċċessibbli għal kulhadd. Għaldaqstant il-Kummissjoni aċċettat li fuq bażi temporanja jkun hemm dħul aċċessibbli għal kulhadd fuq in-naħa ta' wara ta' TV House.

8. L-Aula Magna, fil-Università l-Antika
Il-Kummissjoni rċeviet ilment li l-Aula Magna ta' l-Università l-Antika fil-Belt, Valletta, fejn isiru diversi laqgħat u konferenzi, ma kinitx aċċessibbli għal kulhadd. Id-diskussjonijiet għadhom għaddejjin dwar dan l-ilment.

9. It-Tribunal Reġjonali f'Hal Qormi

Il-Kummissjoni bdiet eżercizzju biex it-Tribunali Reġjonali jiffunzjonaw minn bini aċċessibbli għal kulhadd. Dawn issa hekk huma għajr dak ta' Hal Qormi. Il-problema prinċipali hi li l-kunsill lokali lest li jagħmel ix-xogħol neċessarju wara li l-gvern ċentrali jgħaddi l-bini konċernat f'idejn il-kunsill. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex din il-problema tissolva fl-iqsar żmien possibbli.

10. L-Aċċessibilità fil-Knejjes Parrokkjali
Kif diġà spjegajna, il-Kummissjoni bdiet eżercizzju biex ta' l-anqas l-entratura prinċipali tal-knejjes parrokkjali tkun aċċessibbli għal kulhadd. Il-Kummissjoni rreġistrat progress f'numru ta' knejjes waqt li f'oħrajn għadhom għaddejjin diskussjonijiet li ħafna drabi jjeħdu fit-tul ħafna aktar milli nħossu li hemm bżonn.

Fil-każ tad-Djoċesi ta' Għawdex, il-Kummissjoni kellha laqgħa ma' l-Isqof il-ġdid, l-E.T Mons Mario Grech, tant li ġie deċiż li hu se jieħu f'idejha din l-issue. Sfortunatament, wara din il-laqgħa ftit li xejn sar progress u l-Kummissjoni issa ilha li reġgħet talbet laqgħa oħra miegħu. Il-Kummissjoni għadha qed tiddiskuti l-knejjes ta' dawn il-parroċċi

f'Għawdex: l-Għarb, San Gorgj, Victoria u x-Xagħra.

Fil-każ tad-Djoċesi ta' Malta, il-Kummissjoni qed tinvestiga jew tiddiskuti l-knejjes parrokkjali ta' dawn il-parroċċi: l-Iklin, Ħal Lija, il-Manikata, Ħal Luqa, il-Marsa (it-Trinità u ta' Lourdes), Fleur-de-Lys, Ta' l-Ibraġ, il-Ħamrun (il-Kuncizzjoni u San Gejtanu), il-Balluta, Burmarrad, Ħad-Dingli, il-Fgura, il-Floriana, Gwardamanġa, Ħal Balzan u Ħ'Attard.

11. L-Istabilimenti Turistiċi

Il-Kummissjoni tircievi diversi lmenti dwar nuqqas ta' aċċessibilità fi stabilimenti turistiċi. Matul din is-sena l-Kummissjoni bdiet u għadha tiddiskuti dawn l-ilmenti:

- Il-Lukanda Riviera, fiċ-Ċirkewwa, dwar l-aċċessibilità għall-pizzerija u għall-pool;
- Il-Lukanda Waterfront,

il-Gżira, dwar l-aċċessibilità għat-tojlits;

- Il-Lukanda Westin Dragonara, Paceville, dwar l-aċċessibilità għat-tojlits;
- Il-Lukanda Hilton, Paceville, dwar l-aċċessibilità għar-restaurants;
- Il-Waterfront, f'Ta' Pintu, dwar l-aċċessibilità għax-xatt u numru ta' ħwienet;
- Il-Waterfront, il-Kottonera, dwar l-aċċessibilità għat-toroq.

12. Is-Swali taċ-Ċinema

Wara l-ilmenti li kellha, il-Kummissjoni kompliet taħdem biex is-swali taċ-ċinema ta' l-Eden Century, f'Paceville, u ta' l-Empire, f'Buġibba, ikunu aċċessibbli għal kulhadd. Il-Kummissjoni laħqet ftehim li sa l-aħħar ta' din is-sena jkun hemm titjib raġonevoli fl-aċċessibilità ta' l-Eden Century waqt li fir-rigward ta' l-Empire bdew id-diskussjonijiet.

L-Għoti ta' Servizzi u Ogġetti

1. Websajt Aċċessibbli

Kif diġa' spjegajna, wara diversi lmenti, il-Kummissjoni flimkien mal-Fondazzjoni għall-Aċċessibilità fl-Informatika (FITA), bdiet eżercizzju biex il-websajts ta' entitajiet kbar ikunu aċċessibbli għal kulhadd billi jiġu segwiti standards internazzjonali. Matul din is-sena, il-Kummissjoni u l-FITA komplew bid-diskussjonijiet biex il-websajt ta' dawn l-entitajiet isiru aċċessibbli għal kulhadd. L-entitajiet involuti huma:

- Il-Knisja ta' Malta;
- Il-Knisja ta' Għawdex;
- Il-Melita Cable;
- Il-Water Services Corporation,
- il-Bank of Valletta;
- Vodafone.

Il-gvern, permezz ta' l-Uffiċċju tal-Prim Ministru, ukoll ħareġ ċirkulari lid-diretturi kollha tiegħu (anke daww parastatali) biex jassigura li l-websajts tagħhom tkun aċċessibbli għal kulhadd. Sfortunatament, il-linji gwida kkwotati f'din iċ-ċirkulari mhumiex adegwati u għalhekk il-Kummissjoni qed tkompli bid-diskussjonijiet dwar dan.

2. Statements u Kontijiet Aċċessibbli

Il-Kummissjoni, kif diġa' rrapportat f'parti oħra ta' dan ir-rapport, irċeviet diversi lmenti li numru ta' entitajiet kbar ma jipprovdux servizz biex statements tagħhom ikunu aċċessibbli għal persuni li għandhom nuqqas ta' vista. Dan jista' jsir billi dawn l-istatements jingħataw b'tipa kbira meta xi klijent

jagħmel talba għal dan. Dawn l-entitajiet qablu li jagħmlu dan imma kien hemm diffikultà biex jagħtu pubblicità xierqa lil dan is-servizz ġdid. Id-diskussjonijiet dwar dan għadhom għaddejnin ma' dawn l-entitajiet:

- Il-Water Services Corporation;
- L-HSBC;
- Il-Bank of Valletta;
- Il-Maltacom;
- Vodafone.

3. **Persuni li Għandhom il-Karta ta' l-Identità Speċjali**

Il-Kummissjoni rċeviet ilmenti li persuni b'diżabilità li għandhom il-Karta ta' l-Identità Speċjali ma kinux qed jingħataw prijorità fl-għoti tas-servizz. Dawn il-menti kienu jirrigwardaw il-Bank of Valletta, l-HSBC u l-isptarijiet.

Il-problema prinċipali hi li mhux kull persuna b'diżabilità li għandha din il-Karta għandha bżonn dan is-servizz. Il-Kummissjoni laħqet ftehim ma' l-awtoritajiet ta' l-isptarijiet biex dan is-servizz jingħata fuq ċerti kriterji u mhux awtomatikament lil kull min għandu din il-Karta. Maż-żewġ entitajiet l-oħra, id-diskussjonijiet għadhom sejrini biex tinstab l-aħjar soluzzjoni.

4. **Il-Mediterraneo Marine Park**

Il-Kummissjoni rċeviet ilment mingħand il-ġenituri ta' tifel b'diżabilità li allegaw li t-tifel tagħhom ma tħalliex jinżel jgħum mad-delfini. Il-Kummissjoni bdiet tinvestiga u qed taħdem biex din il-problema tiġi solvuta.

IL-QORTI

L-Aċċessibilità

1. Id-Divizjoni tas-Saħħa

Is-sena l-oħra, il-Kummissjoni fetħet kawża kontra d-Divizjoni tas-Saħħa minħabba li

- a) il-facilitajiet kollha fiċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Gżira qegħdin fit-tieni sular u m'hemmx lift.
- b) ma kienx hemm facilitajiet sanitarji aċċessibbli għal kulhadd fid-Dipartimenti ta' l-Out-Patients u ta' l-Emerġenza ta' l-Isptar San Luqa.

Wara diskussjonijiet barra l-Qorti, il-Kummissjoni rnexxilha tilhaq ftehim mal-management il-ġdid ta' l-Isptar San Luqa biex issa t-tojlits fid-Dipartiment ta' l-Out Patients u ta' l-Emerġenza saru raġonevolment aċċessibbli għal kulhadd.

Il-Kummissjoni ma rnexxilhiex tilhaq ftehim dwar iċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Gżira u l-kawża quddiem il-Qorti dwar dan iċ-Ċentru għadha għaddejja.

2. L-Aċċessibilità għall-Istabiliment ta' Michele Peresso

Il-Kummissjoni fetħet kawża kontra dan l-istabiliment li jbigħ prodotti għall-uzu speċifiku ta' persuni b'diżabilità minħabba li l-bini minn fejn jopera ma kienx aċċessibbli skond il-Linji Gwida tal-Kummissjoni. Il-kawża nqatgħet favur il-Kummissjoni u l-Qorti sabet li din il-kumpanija hi ħatja ta' diskriminazzjoni kontra l-persuni b'diżabilità skond il-Ligi Opportunitajiet Indaq (Persuni b'Diżabilità) u ġiet ordnata biex fi żmien ġimagħtejn tapplika għall-permessi neċessarji mill-MEPA u fi żmien

xahrejn mill-ħruġ ta' dan il-permess tagħmel ix-xogħol neċessarju. Sfortunatament, il-kumpanija ddeċidiet li tappella minn din is-sentenza.

Din il-kumpanija matul din is-sena talbet lill-Kummissjoni biex flok tirranga r-rampa li hi għandha għall-entrata prinċipali, tagħmel platform lift fuq barra. Il-Kummissjoni ma qablitx ma' din il-proposta minħabba li skond kif jgħidu l-istess Linji Gwida tagħha, platform lifts huma aċċettati biss meta rampa jew lifts normali ma jkunux jistgħu jsiru - li hawn mhux il-każ. Għalhekk l-appell għadu quddiem il-Qorti.

3. L-Aċċess għal Dar l-Istudent, l-Università ta' Malta

Il-Kummissjoni kienet fetħet kawża kontra l-Università ta' Malta biex Dar l-Istudent

issir aċċessibbli għal kulħadd. Il-Qorti qatgħet din il-kawża favur il-Kummissjoni u ordnat li fi żmien xahrejn jiġi installat platform lift mill-entrata għall-ewwel sular ta' dan il-bini u li l-entrata ssir aċċessibbli għal kulħadd.

L-Università appellat minn din is-sentenza waqt li komplew id-diskussjonijiet bejn iż-żewġ naħat, tant li ntlahaq ftehim biex fi żmien sitt xhur jiġi installat lift li jkopri s-sulari kollha ta' dan il-bini. Dan il-lift sar.

Il-Kummissjoni komplet bid-diskussjonijiet ma' l-Awtoritajiet ta' l-Università biex ikun hemm sistema bl-interkom biex min juża dan il-lift ikun jista' jidhol u biex ikun hemm tojlits aċċessibbli fil-livell tal-kantin.

Għalkemm sar qbil dwar dawn iż-żewġ miżuri, ta'

l-ewwel saret waqt li tat-tieni għadha le. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dan isir.

4. Il-Lukanda Calypso

Il-Kummissjoni kellha lment li wara li sar l-immodernizzar ta' din il-lukanda f'Marsalforn, Għawdex, din ma kinitx aċċessibbli għal kulħadd. Meta investigat, il-Kummissjoni sabet li dan l-ilment kien wieħed ġustifikat. Il-management kien bagħat il-pjanti ta' dan l-immodernizzar lill-Kummissjoni. Għall-ewwel ma kinux skond il-Linji Gwida tal-Kummissjoni imma wara ġew immodifikati biex saru tajbin u b'hekk seta' joħroġ il-permess tal-MEPA.

Il-perit tal-Kummissjoni, bi qbil mal-management, għamel access audit tat-tibdil meħtieġ. Il-Kummissjoni talbet għall-

proposti tal-management biex isir dan it-tibdil fi żmien raġonevoli imma dan naqas li jagħmel dan anki wara li l-Kummissjoni pprezentat protest ġudizzjarju fil-Qorti ta' Għawdex.

Għalhekk il-Kummissjoni ma kellha l-ebda triq oħra għajr li tiftaħ kawża kontra l-management ta' din il-lukanda.

L-Għoti ta' Servizzi u Ogġetti

1. L-Użu ta' l-SMS u l-Kumpanija SBT

Il-Kummissjoni rċeviet ilment mill-Għaqda tal-Persuni Neqsin mis-Smigħ biex is-servizzi ta' l-SBT ikunu aċċessibbli għal membri neqsin mis-smigħ permezz ta' l-SMS. Għalhekk, il-Kummissjoni talbet lill-kumpaniji kollha li joffru dan is-servizz biex jagħmlu dan. Il-kumpaniji

kollha aċċettaw għajr I-SBT. Din ipprovdiet numru ta' telefon mobile imma ma aċċettatx li l-Kummissjoni tagħti pubblicità lil dan in-numru. Il-Kummissjoni ma qablitx u għalhekk il-kawża kompliet. Eventwalment, instab kompromess aċċettabbli għaż-żewġ naħat u hekk il-kawża ma tkomplietx.

LISTA TA' L-ILMENTI KOLLHA

IX-XOGHOL - ILMENTI ĠODDA

Nr	Qasam	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetah
1	Xogħol	Gvern	Magħluq	Gvern	Kundizzjonijiet ta' xogħol - sığhat imnaqqsa	Dic 2005
2	Xogħol	Gvern	Magħluq	Dipartiment tas-Saħħa	Xogħol f'ambjent kwiet minħabba d-dizabbilita	Frar 2006
3	Xogħol	Gvern	Magħluq	Ministeru tal-Familja	Apparat addattat - hands free telephone	Mej 2006
4	Xogħol	Privat	Magħluq	Beautician	Toilet aċċessibbli fuq il-post tax-xogħol	Mej 2006
5	Xogħol	Privat	Magħluq	McDonald's	Integrazzjoni ta' haddiem b' dizabbilita intellettuali fuq ix-xogħol	Lul 2006
6	Xogħol	Para	Diskuss	MIA	Interpretazzjoni tal-Lingwa tas-Sinjali waqt staff meetings u overtime	Aws 2006

L-EDUKAZZJONI - ILMENTI MIS-SNIN TA' QABEL

Nr	Qasam	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetah
1	Eduk	Gvern	Diskuss	Div ta' l-Edukazzjoni	Nuqqas ta' għoti ta' medicini fl-iskejjel	Jan 2003
2	Eduk	Gvern	Diskuss	Div ta' l-Edukazzjoni	Nuqqas ta' aċċessibilita fl-iskola primarja Victoria	Mar 2003
3	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Nuqqas ta' aċċessibilita fl-iskola Ninu Cremona Victoria	Dic 2003
4	Eduk	Gvern	Magħluq	Fond Skejjel t' Ghada	Nuqqas ta' aċċessibilita fl-iskola	Nov 2004
5	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Nuqqas ta' aċċessibilita fl-iskola primarja u l-librerija Rabat, Malta	Dic 2004

6	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Nuqqas ta' accessibilità fl-iskola Sir Mikelang Refalo, Victoria	Frar 2005
7	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Nuqqas ta' accessibilità fl-iskola Tereza Nuzzo il-Marsa	Mar 2005
8	Eduk	Gvern	Diskuss	Fond Skejjel t'Għada	Nuqqas ta' accessibilità fl-iskola Primarja ta' San Pawl il-Bahar	Mar 2005
9	Eduk	Para	Magħluq	MCAST	Nuqqas ta' interpreti tal-Lingwa tas-Sinjali	Mej 2005
10	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Nuqqas ta' inkluzjoni fl-attivitajiet ta' l-iskola	Lul 2005
11	Eduk	Gvern	Magħluq	Fond Skejjel t'Għada	Nuqqas ta' accessibilità fl-iskola	Aws 2005
12	Eduk	Knisja	Magħluq	Kulleġġ De La Salle	jintbagħat id-dar meta l-facilitator tkun assenti	Set 2005

L-EDUKAZZJONI - ILMENTI ĠODDA

Nr	Qasam	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetah
13	Eduk	Para	Magħluq	MCAST	Bżonn ta' facilitator	Ott 2005
14	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Studenta tintbagħat id-dar meta l-facilitator tkun assenti	Ott 2005
15	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Student b'dizabilità mhedded li jtkieċċa	Ott 2005
16	Eduk	Gvern	Diskuss	Fondazzjoni Skejjel t'Għada	Nuqqas ta' accessibilità fl-iskola primarja ta' San Giljan	Ott 2005
17	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Xogħol tal-facilitator	Ott 2005
18	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Il-livell tat-tagħlim	Ott 2005
19	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Il-livell tat-tagħlim	Nov 2005
20	Eduk	Gvern	Magħluq	Fond Skejjel t'Għada	Nuqqas ta' accessibilità fl-iskola primarja ta' l-Imqabba	Nov 2005

21	Eduk	Para	Magħluq	MCAST	Nuqqas ta' accessibilità fl-Istitut ta' l-Arti ta' Targa Gap	Diċ 2005
22	Eduk	Para	Magħluq	Università ta' Malta	Arrangamenti speċjali waqt l-eżami	Diċ 2005
23	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Trasport għall-iskola	Diċ 2005
24	Eduk	Para	Diskuss	Università ta' Malta	Arrangamenti speċjali waqt l-eżami	Jan 2006
25	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Arrangamenti speċjali waqt l-eżamijiet fl-iskola tal-Hamrun	Frar 2006
26	Eduk	Knisja	Magħluq	Sacred Heart School	Xogħol tal-facilitator	Frar 2006
27	Eduk	Gvern	Magħluq	Fond Skejjel t'Għada	Accessibilità fil-Kulleġġ San Benedittu	Mar 2006
28	Eduk	Gvern	Magħluq	Fond Skejjel t'Għada	Accessibilità fl-iskola l-ġdida f'Tal-Fandaq	Mar 2006
29	Eduk	Privat	Magħluq	Malta Computer Society	Karti ta' l-eżamijiet ta' l-ECDL m'hum iex accessibbli	Mar 2006
30	Eduk	Knisja	Diskuss	Knisja ta' Malta	Trasport ta' l-iskejjel tal-Knisja	Mar 2006
31	Eduk	Knisja	Magħluq	Skola tal-Knisja	Bżonn ta' facilitator full-time	Mar 2006
32	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Trasport ta' l-iskolasajf	Apr 2006
33	Eduk	Gvern	Magħluq	KNPD	Għajnuha mill-Programm PEKTUR	Mej 2006
34	Eduk	Knisja	Magħluq	Skola tal-Knisja	Xogħol tal-facilitator	Ġun 2006
35	Eduk	Knisja	Diskuss	Skola tal-Knisja	Studenta b'dizabilità tintbagħat id-dar meta l-facilitator tkun assenti	Aws 2006
36	Eduk	Gvern	Magħluq	Div ta' l-Edukazzjoni	Bżonn ta' facilitator	Set 2006

L-AĊĊESSIBILITÀ - ILMENTI MIS-SNIN TA' QABEL

Nr	Qasam	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetah
1	Access	Privat	Qorti	Michele Peresso	Nuqqas ta' aċċessibilità	Aprl 2000
2	Access	Gvern	Maghluq	Sptar San Luqa	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-facilitajiet sanitarji	Aprl 2000
3	Access	Gvern	Maghluq	Il-Palazz tal-President	Nuqqas ta' aċċessibilità mil-lift għall-kuritur	Ġun 2000
4	Access	Gvern	Diskuss	Div tas-Saħħa	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-entratura prinċipali ta' Evans Building	Nov 2000
5	Access	Knisja	Maghluq	Il-Kattidral, l-Imdina	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Mar 2001
6	Access	Para	Diskuss	Università ta' Malta	Nuqqas ta' aċċessibilità għal Dar l-Student	Mar 2001
7	Access	Gvern	Maghluq	Dipartiment tal-VAT	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Mej 2001
8	Access	Gvern	Qorti	Div tas-Saħħa	Nuqqas ta' lift fic-Centru tas-Saħħa, il-Gżira	Lul 2001
9	Access	Knisja	Maghluq	Parroċċa Mosta	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2001
10	Access	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Qormi	Nuqqas ta' aċċessibilità għat-Tribunal Reġjonali	Aws 2002
11	Access	Knisja	Diskuss	Parroċċa Kuncizzjoni (Hamrun)	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Aws 2002
12	Access	Knisja	Maghluq	Parroċċa Għasri	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Aws 2002
13	Access	Knisja	Diskuss	Parroċċa Għarb	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Aws 2002
14	Access	Para	Diskuss	Public Broadcasting Services	Nuqqas ta' aċċessibilità	Nov 2002
15	Access	Kunsilli	Maghluq	Kunsill Lokali Valletta	Nuqqas ta' aċċessibilità għas-Suq tal-Belt	Frar 2003
16	Access	Privat	Diskuss	Kazin tal-Banda San Ġwann	Nuqqas ta' aċċessibilità	Mar 2003
17	Access	Privat	Diskuss	Kazin tal-Banda Sant'Antrnin B'kara	Nuqqas ta' aċċessibilità	Aws 2003
18	Access	Kunsilli	Maghluq	Kunsill Lokali Mdina	Nuqqas ta' parkeġġ riservat fl-Imdina	Ott 2003
19	Access	Knisja	Maghluq	Parroċċa Nadur	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2003
20	Access	Privat	Maghluq	Conimex	Nuqqas ta' aċċessibilità	Mar 2004
21	Access	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Mgarr	Nuqqas ta' aċċessibilità	Mar 2004
22	Access	Gvern	Maghluq	Ministeru tat-Turizmu	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-Bajja ta' San Ġorġ	Mej 2004
23	Access	Privat	Diskuss	Lukanda Riviera	Nuqqas ta' aċċessibilità	Ġun 2004
24	Access	Privat	Diskuss	Valletta Waterfront	Nuqqas ta' aċċessibilità	Aws 2004
25	Access	Privat	Maghluq	Faces Consultants	Nuqqas ta' aċċessibilità f'bus shelter, Marsaskala	Ott 2004
26	Access	Knisja	Diskuss	Parroċċa Balluta	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2004
27	Access	Knisja	Diskuss	Parroċċa Burmarrad	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2004
28	Access	Knisja	Diskuss	Parroċċa Dingli	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2004
29	Access	Knisja	Diskuss	Parroċċa Fgura	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2004
30	Access	Knisja	Diskuss	Parroċċa Floriana	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2004
31	Access	Knisja	Maghluq	Parroċċa Għargħur	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2004
32	Access	Privat	Qorti	Lukanda Calypso	Nuqqas ta' aċċessibilità	Nov 2004
33	Access	Privat	Diskuss	Eden Century Cinemas	Nuqqas ta' aċċessibilità	Nov 2004
34	Access	Para	Maghluq	Awtorità Dwar It-Trasport	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-bankini	Mej 2005
35	Access	Para	Diskuss	Awtorità Dwar It-Trasport	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-bankini	Lul 2005
36	Access	Privat	Maghluq	Il-Latini Restaurant	Nuqqas ta' aċċessibilità	Lul 2005
37	Access	Kunsilli	Maghluq	Kunsill Lokali Haż-Żebbug	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-bankini	Aws 2005
38	Access	Kunsilli	Maghluq	Kunsill Lokali Dingli	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-bini ġdidi tal-Kunsill Lokali	Aws 2005
39	Access	Kunsilli	Maghluq	Kunsill Lokali Mosta	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-bankini	Set 2005
40	Access	Kunsilli	Maghluq	Kunsill Lokali San Pawl il-Baħar	Nuqqas ta' parkeġġ riservat fix-Xemxija	Set 2005
41	Access	Privat	Diskuss	Lukanda Hilton	Nuqqas ta' aċċessibilità	Set 2005
42	Access	Knisja	Diskuss	Parroċċa Santa Venera	Aċċessibilità fl-entratura prinċipali	Ott 2005

L-AĊĊESSIBILITÀ' - ILMENTI ĠODDA

Nr	Qasam	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetah
43	Aċċess	Para	Diskuss	Università ta' Malta	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-Aula Magna	Ott 2005
44	Aċċess	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Gżira	Nuqqas ta' aċċessibilità għad-dar mill-bankina	Ott 2005
45	Aċċess	Para	Magħluq	Awtorità dwar it-Trasport	Reserved parking bays quddiem residenzi privati	Nov 2005
46	Aċċess	Gvern	Magħluq	Dipartiment tas-Saħħa	Nuqqas ta' reserved parking bays fl-Isptar San Luqa	Nov 2005
47	Aċċess	Gvern	Diskuss	Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-Uffiċċju Distrettwali tas-Sigurtà Soċjali	Nov 2005
48	Aċċess	Gvern	Magħluq	Ministeru tat-Turizmu	Aċċessibilità għall-Bajja ta' Bugibba	Jan 2006
49	Aċċess	Para	Magħluq	Awtorità dwar it-Trasport	Reserved Parking quddiem residenzi privati	Jan 2006
50	Aċċess	Privat	Magħluq	HSBC Bank	Aċċessibilità għall-fergħa tal-bank ta' l-Imnsida	Jan 2006
51	Aċċess	Privat	Magħluq	Teatru Aurora	Nuqqas ta' aċċessibilità għat-teatru	Frar 2006
52	Aċċess	Privat	Diskuss	Westin Dragonara Resort	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-facilitajiet sanitarji	Frar 2006
53	Aċċess	Para	Magħluq	Awtorità dwar it-Trasport	Nuqqas ta' aċċessibilità minhabba traffic island	Frar 2006
54	Aċċess	Privat	Diskuss	Empire Cinema Complex,	Nuqqas ta' aċċessibilità għat-teatru f'Bugibba	Mar 2006
55	Aċċess	Gvern	Diskuss	Dipartiment ta' l-Anzjani	Nuqqas ta' aċċessibilità għall-kantini fl-Isptar San Vincenz	Mar 2006
56	Aċċess	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Naxxar	Nuqqas ta' aċċessibilità fi Triq tas-Sgħajtar, in-Naxxar	Mar 2006
57	Aċċess	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Mosta	Nuqqas ta' aċċessibilità fi Triq l-Aħwa Galea il-Mosta	Mar 2006
58	Aċċess	Para	Magħluq	Awtorità dwar it-Trasport	Nuqqas ta' aċċessibilità	Mar 2006
59	Aċċess	Knisja	Diskuss	Parroċċa San Ġiljan	Nuqqas ta' aċċessibilità għall-entratura prinċipali tal-knisja parokkjali	Mar 2006
60	Aċċess	Privat	Magħluq	Individwu	Aċċessibilità fi triq residenzjali	Apr 2006
61	Aċċess	Gvern	Diskuss	Rehabilitation Committee	Aċċessibilità fit-toroq tal-Grand Harbour Marina Vittoriosa	Apr 2006
62	Aċċess	Knisja	Diskuss	Parroċċa S. Gejtanu (il-Flamrun)	Aċċessibilità għall-entratura prinċipali tal-knisja parokkjali	Apr 2006
63	Aċċess	Knisja	Diskuss	Parroċċa S. Ġorġ (Victoria)	Aċċessibilità għall-entratura prinċipali tal-knisja parokkjali	Apr 2006
64	Aċċess	Knisja	Diskuss	Parroċċa Maria Bambina (Xagħra)	Aċċessibilità għall-entratura prinċipali tal-knisja parokkjali	Apr 2006
65	Aċċess	Knisja	Diskuss	Parroċċa G'Manga	Aċċessibilità għall-entratura prinċipali tal-knisja parokkjali	Apr 2006
66	Aċċess	Knisja	Diskuss	Parroċċa Fhal Balzan	Aċċessibilità għall-entratura prinċipali tal-knisja parokkjali	Apr 2006
67	Aċċess	Knisja	Diskuss	Parroċċa F'Attard	Aċċessibilità għall-entratura prinċipali tal-knisja parokkjali	Apr 2006
68	Aċċess	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Mosta	Aċċess għall-istabbliment Exalco	Ġun 2006
69	Aċċess	Privat	Magħluq	Ristorant Ta' Soldi, l-Imġarr	Aċċess għar-ristorant u t-tojlit	Ġun 2006
70	Aċċess	Privat	Diskuss	Waterfront Hotel, il-Gżira	Aċċessibilità għat-tojlit	Lul 2006
71	Aċċess	Privat	Diskuss	Sala Sant'Anna, Marsaskala	Aċċessibilità għas-sala	Lul 2006
72	Aċċess	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Sliema	Nuqqas ta' aċċessibilità fit-toroq ta' Tas-Sliema	Lul 2006
73	Aċċess	Gvern	Diskuss	Registru Pubbliku	Aċċessibilità għar-Registru Pubbliku għall-uffiċċju	Lul 2006

74	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa Ta' l-Ibraġ	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
75	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa l-Gżira	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
76	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa l-Iklin	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
77	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa Hal Lija	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
78	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa l-Manikata	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
79	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa Hal Luqa	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
80	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa Maria Regina (il-Marsa)	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
81	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa Trinità (Marsa)	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
82	Access	Knisja	Diskuss	Parrocċa Fleur de Lys	Accessibilità għall-entrata prinċipali tal-knisja parokkjali	Aws 2006
83	Access	Gvern	Diskuss	Dipartiment tas-Saħħa	Nuqqas ta' accessibilità għall-berġa taż-Żejtun	Aws 2006
84	Access	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Valletta	Accessibilità għall-parking quddiem il-Mimisteru ta' l-Iżvilupp Urban u t-Toroq	Set 2006

L-GHOTI TA' SERVIZZI U OĠĠETTI - ILMENTI MINN TAS-SNIN TA' QABEL

Nr	Qasam	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Oġġ/Ser	Privat	Magħluq	SBT Breakdown Services	Nuqqas ta' numru tat-telefon biex jintuża bl-SMS	Lul 2001
2	Oġġ/Ser	Gvern	Diskuss	Kummissjoni Elettorali	Nuqqas ta' accessibilità fil-mod tal-votazzjoni minn persuni b'dizabilità	Jan 2005
3	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	Bank of Valletta	Tipa żgħira ta' l-istatements tal-bank	Mar 2005
4	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	HSBC	Tipa żgħira ta' l-istatements tal-bank	Mar 2005
5	Oġġ/Ser	Para	Magħluq	Korporazzjoni Enemalta	Nuqqas ta' accessibilità għall-websajt u l-pubblikazzjonijiet	Mar 2005
6	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	Maltacom	Tipa żgħira ta' l-istatements u nuqqas ta' accessibilità fil-websajt	Mar 2005
7	Oġġ/Ser	Gvern	Diskuss	Uffiċċju tal-Prim Ministru	Nuqqas ta' accessibilità għac-cirkularijiet tal-gvern	Mar 2005
8	Oġġ/Ser	Para	Diskuss	Water Services Corporation	Tipa żgħira ta' l-istatements u nuqqas ta' accessibilità fil-websajt	Mar 2005
9	Oġġ/Ser	Gvern	Magħluq	Div tas-Saħħa	L-użu tal-Karta ta' l-Identità Speċjali fl-Isptar San Luqa	Mej 2005
10	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	Vodafone Malta Ltd	Tipa żgħira ta' l-istatements u nuqqas ta' accessibilità fil-websajt	Mej 2005

L-GHOTI TA' SERVIZZI U OĠĠETTI - ILMENTI ĠODDA

Nr	Qasam	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
11	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	Melita Cable	Tipa żġhira ta' l-istatements u nuqqas ta' accessibilità fil-websajt	Ott 2005
12	Oġġ/Ser	Gvern	Magħluq	Sptar San Luqa	L-użu tal-Karta ta' l-Identità Speċjali fl-Isptar San Luqa	Ott 2005
13	Oġġ/Ser	Privat	Magħluq	Paramount Transport	Trasport għall-Kulleġġ De La Salle	Nov 2005
14	Oġġ/Ser	Para	Magħluq	Awtorità dwar it-Trasport	Noll tal-karozzi tal-linja	Nov 2005
15	Oġġ/Ser	Para	Magħluq	Water Services Corporation	Kontijiet tad-dawl u l-ilma	Nov 2005
16	Oġġ/Ser	Knisja	Magħluq	RTK	Accessibilità għall-websajt u l-magażin FLIMKIEN	Jan 2006
17	Oġġ/Ser	Para	Magħluq	Water Services Corporation	Livell ta' servizz mill-Customer Care	Frar 2006
18	Oġġ/Ser	Privat	Magħluq	Bank of Valletta	L-użu tal-Karta ta' l-Identità 'Speċjali fil-fergħat	Mar 2006
19	Oġġ/Ser	Gvern	Magħluq	Sptar San Luqa	Livell tas-servizz tal-Customer Care fl-Isptar San Luqa	Ġun 2006
20	Oġġ/Ser	Privat/Knisja	Magħluq		Skejjel indipendenti u tal-Knisja l-iskejjel	Trasport ta' Ġun 2006
21	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	HSBC Bank	ATMs fix-Xatt tas-Sliema, l-Imdina, u Triq ir-Repubblika, Valletta	Ġun 2006
22	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	Self-drive car hire garages	Provediment tas-servizzi offruti lil persuni b'dizabilità	Ġun 2006
23	Oġġ/Ser	Gvern	Magħluq	Ministeru tal-Familja	Pensjoni tal-persuni b'dizabilità	Lul 2006
24	Oġġ/Ser	Privat	Magħluq	HSBC Bank	Użu tal-Karta ta' l-Identità Speċjali fil-fergħat	Aws 2006
25	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	Bank of Valletta	L-użu tal-Karta ta' l-Identità Speċjali fil-fergħat tal-banek	Aws 2006

26	Oġġ/Ser	Knisja	Diskuss	Knisja ta' Għawdex	Nuqqas ta' accessibilità għal websajt	Aws 2006
27	Oġġ/Ser	Knisja	Diskuss	Knisja ta' Malta	Nuqqas ta' accessibilità għal websajt	Jan 2006
28	Oġġ/Ser	Privat	Diskuss	Mediterraneo Marine Park	Partecipazzjoni fl-għawm	Lul 2006

L-ASSIGURAZZJONI - ILMENTI MIS-SNIN TA' QABEL

Nr	Qasam	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Ass	Privat	Magħluq	Middlesea Valletta	Life Assurance Premium oġġha għall-assigurazzjoni lill-persuni bid-dijabete	April 2005

L-ASSIGURAZZJONI - ILMENTI ĠODDA

2	Ass	Privat	Magħluq	Atlas Healthcare	Flas lill-assigurat b'dizabilità	Mar 2006
---	-----	--------	---------	------------------	----------------------------------	----------

DJAR - ILMENTI ĠODDA

1	Djar	Para	Magħluq	Korporazzjoni Enemalta	Kontijiet tad-dawl u l-ilma	Mej 2006
---	------	------	---------	------------------------	-----------------------------	----------

NOTI

NOTI
